

ע"פ 2309/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 2309/22

לפני:
כבוד הנשיאה א' חיות
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ר' רונן

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת
מיום 15.2.2022 בת"פ 39182-06-21, שניתן על ידי
כב' השופט ג' צפריר

תאריך הישיבה: כ"ט בתמוז התשפ"ב (28.7.2022)

בשם המערער: עו"ד דוד קליימן

בשם המשיבה: עו"ד יצחק פרדמן

פסק-דין

השופטת ר' רונן:

בפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופט ג' צפריר) מיום 15.2.2022 בת"פ 39182-06-21 מדינת ישראל נ' קודריאבצב, בו נגזרו על המערער העונשים הבאים -

א. מאסר בפועל למשך 24 חודשים.

ב. הופעל עונש מאסר על תנאי בת"פ (מחוזי נצרת) 40192-11-15 מדינת ישראל נ' קודריאבצב ואח' (30.7.2019) בן 12 חודשים. בית המשפט קבע כי 9 חודשים מתוך עונש זה ירצה המערער במצטבר לעונש שהוטל בתיק זה, ו-3 חודשים ירצה בחופף. בסך הכל ירצה אם כן המערער 33 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו בתיק.

ג. מאסר על תנאי של 10 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שהמערער לא יעבור כל עבירת אלימות ויורשע.

ד. קנס בסך 6,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו. בית המשפט לא פסק פיצוי למתלונן לאור עמדת אמו של המתלונן אשר צפויה הייתה לגבות את הפיצוי ולאור הספק כי הסכום יגיע לידי המתלונן.

רקע והליכים קודמים

1. המערער הורשע לפי הודאתו בכתב האישום שייחס לו עבירות של התעללות בקטין או בחסר ישע, עבירה על סעיף 368 לחוק העונשין התשל"ז - 1977; ותקיפת קטין במספר מקרים, עבירה לפי סעיף 368ב(א) סיפא לחוק העונשין. בהתאם לכתב האישום, המערער התגורר בדירה יחד עם אמו של הקטין ועם הקטין - שהוא יליד שנת 2015. בתקופה שתחילתה סמוך לחודש מרץ 2021 ועד מעצרו ביום 8.6.2021, המערער נהג להכות את הילד באזורים שונים וכן לעשות בו מעשי התעללות אחרים. כתב האישום פירט דוגמאות למספר מקרים כאלה -

א. ביום 5.6.21 המערער היכה את הקטין מספר פעמים בפניו וגרם לו לבכות, וכל זאת משום שהקטין לא הצליח לומר את הא"ב העברי. לאחר מכן, כששמע המערער את הקטין מלין עליו בפני אמו, הוא התרגז והיכה אותו שוב, עד שהקטין התקשה לשמוע למספר רגעים ונגרמו לו אדמומיות וכאבים בפניו. כשאמו של הקטין שאלה את המערער לפרש המעשים, הוא הסביר לה כי הוא עושה זאת משום שהקטין יקר לו. בהמשך, המערער הוריד את מכנסי הקטין והכה אותו בישבנו, כך שנותרו סימנים ונגרמו לו כאבים.

ב. ביום 6.6.21 המערער צעק על הקטין לאחר שהרטיב במיטתו, כינה אותו בשמות גנאי, הכה אותו בישבנו ואף סטר בפניו בחוזקה עד שהוא נפל לרצפה.

ג. בבוקר יום מעצרו, ביום 8.6.21, המערער הכריח את הקטין להביט לעבר השמש באופן ישיר לאחר שהקטין הרטיב במיטתו, ואף דרש ממנו לפנות אליו בשם "יבגני המלך".

ד. במקרה אחר, המערער היכה את הקטין בישבנו בעודו ערום ובוכה מאחר שהקטין סירב להתקלח,

וכתוצאה מכך נגרמו לו כאבים.

ה. במקרה נוסף, המערער איים על הקטין שהוא יעקור באמצעות צבת את אחת משיניו וסטר לו בפניו.

2. בגזר דינו ציין בית המשפט קמא כי המערער אכן נהג ב אלימות כלפי הקטין במספר מקרים. הוא ציין גם כי כמה ממכריו של המערער העידו לטובתו, ובפרט אמו של הקטין שהעידה כי במעשיו הוא ניסה לחנך את הקטין, אף ששגה בכך שבחר לנקוט אלימות כלפיו. בית המשפט קמא הפנה לשני פסקי דין המדגימים לשיטתו את המדיניות הענישה הנוהגת (בהם נפסקו עונשי מאסר של 36 ו-38 חודשים), ולבסוף קבע כי מתחם העונש ההולם למעשי העבירה שביצע המערער הם 15-35 חודשי מאסר בצירוף עונשים נלווים. עונשו הכולל של המערער הועמד, כפי שפורט לעיל, על 33 חודשי מאסר בפועל (מהם 9 חודשים בהפעלת מאסר על תנאי), בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.

טענות הצדדים

3. בנימוקי הערעור שהוגשו מטעמו, טען המערער כי מתחם הענישה שקבע בית המשפט קמא הוא שגוי, וכי העונש שנגזר עליו סוטה בצורה משמעותית מרמת הענישה במקרים דומים. לגישתו, אף שהעבירה היא חמורה, מעשיו הספציפיים של המערער הם ברף הנמוך יחסית שלה. הוא הוסיף וטען כי מדובר במעשי תקיפה קלים יחסית כלפי קטין אחד, שבוצעו במהלך תקופה קצרה למדי, ואשר לא הצריכו טיפול רפואי ולא גרמו לקטין לנזק בריאותי. הודגש כי עיון בפסיקה מעיד כי העונש שהוטל חמור מדי.

4. ב"כ המערער חזר על עיקרי הדברים בדיון בפנינו ביום 28.7.2022, והוסיף וטען כי המערער השתלב בהליך טיפולי בבית-הסוהר, וכי הוא נעדר בעיות משמעת במהלך מאסרו. לאור כל אלה, כך נטען, יש להקל בעונשו של המערער.

5. מנגד, טענה המשיבה כי אין מקום להתערב בעונש שנגזר. בטענותיו בפנינו הדגיש ב"כ המשיבה את החשיבות בהטלת ענישה מחמירה כדי להשיג הרתעה, וציין כי מדובר במקרה חמור שבו המערער, אדם בעל עבר פלילי של אלימות שאינו עובר טיפול מתאים, נקט אלימות במספר מקרים שונים כלפי קטין כבן 6.

דיון והכרעה

6. כעולה מהאמור לעיל, טענתו העיקרית של המערער כנגד העונש שנגזר עליו היא כי הוא חורג מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים, וזאת בעיקר לאור העובדה כי מעשיו של המערער – אף שהם חמורים – מצויים ברף הנמוך יחסית של העבירות שיוחסו לו.

7. כפי שיפורט להלן, אנו סבורים כי יש להתערב במידת מה בעונש שנגזר על המערער ולהפחיתו. מחד גיסא, אין ספק כי העבירות שביצע המערער הן עבירות חמורות, שאף אם לא גרמו לקטין לפגיעה פיזית משמעותית, ודאי גרמו לו

להשפלה ולפגיעה נפשית שאיננה פחות משמעותית. פגיעות כאלה עשויות להותיר צלקות ארוכות טווח שאף אם אין להן ביטוי חיצוני, יש להן השפעה רבה. זאת ועוד – בניגוד לטענת המערער לפיה מדובר במקרים בודדים, הרי כפי שעולה מכתב האישום, לא מפורטים בו כלל המקרים בהם המערער הכה את הקטין, והיו מקרים נוספים כאלה בתקופת האישום שלא פורטו בו.

8. יחד עם זאת, מדובר בתקופה קצרה יחסית בהן בוצעו העבירות, בקטין אחד ובמקרים שאינם עומדים על הרף הגבוה של העבירות בהן הורשע המערער – וזאת בהשוואה למקרים אחרים שתוארו בפסיקה. כך, עיון בפסיקה מעלה כי בתי המשפט פסקו במקרים דומים ולעיתים אף חמורים יותר, עונשים שבחלקם הם חמורים פחות מהעונש שנגזר על המערער. במקרים רבים הוטלו עונשים של 12-18 חודשי מאסר (ר' למשל ע"פ 4303/06 טויטמן נ' מדינת ישראל (5.10.2006) ובע"פ 4628/06 ג'באליג'אד נ' מדינת ישראל (5.10.2006) ובע"פ 8554/09 פלוני נ' מדינת ישראל (18.1.2010), שם הוטלו עונשי מאסר של 12 חודשי מאסר בפועל; ע"פ 4302/18 בוקשטיין נ' מדינת ישראל (21.9.2019) ות"פ (מחוזי חיפה) 8869-11-19 מדינת ישראל נ' כהן ואח' (5.5.2021), שם הוטלו עונשים של 15 חודשי מאסר בפועל; וע"פ 5986/08 כחלון נ' מדינת ישראל (10.11.2008), ע"פ 5107/18 קייס נ' מדינת ישראל (16.1.2019) ות"פ (מחוזי ת"א) 40056/05 מדינת ישראל נ' גוריאצקין (25.5.2006) בהם הוטלו עונשים של 18 חודשי מאסר בפועל).

9. מנגד יש להביא בחשבון לחובתו של המערער את עברו הפלילי, כמו גם את תסקיר שירות המבחן ואת העולה ממנו. בהקשר זה טען ב"כ המשיבה בפנינו כי בתסקיר מבחן קודם שנערך למערער, נקבע כי הוא בעל דפוסים תוקפניים ואימפולסיביים והוא אינו עובר טיפול מתאים להתמודדות עמם.

10. כידוע, בגזירת הדין יש להשוות את המעשים שביצע המערער למעשים אחרים ולעונשים שנגזרו על ידי בתי המשפט לגביהם, באופן שתיווצר "היררכיה" בין חומרת המעשים לבין העונשים שנגזרים בגינם (ראו: ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל, פס' 23 לפסק דינו של חברי השופט נ' סולברג, ופס' י' לפסק דינו של השופט א' רובינשטיין (5.8.2013); גברזוגי נ' מדינת ישראל, פס' 24 לפסק דינו של השופט ס' גובראן (15.1.2014); ע"פ 452/14 ניסים דבוש נ' מדינת ישראל, פס' 11 לפסק דינו של השופט ס' ג'ובראן (3.4.2014); ע"פ 8144/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 8 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן (10.3.2015); ע"פ 121/16 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 9 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן (11.2.2016); ע"פ 5006/21 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 9 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן (6.1.2022); אורן גזל-אייל "מתחמים לא הולמים: על עקרון ההלימה בקביעת מתחם העונש ההולם" משפטים על אתר ו 1, 3-6 (2013)).

11. בהביאנו בחשבון את כל המכלול האמור, החלטנו לגזור על המערער עונש של 18 חודשי מאסר בפועל. מעבר לכך, יופעל כנגד המערער עונש המאסר על תנאי שנגזר עליו, בן 12 חודשים. מתוך התקופה האמורה ירצה המערער 6 חודשים במצטבר לעונש ו-6 חודשים בחופף לו. בסך הכל ירצה המערער, אם כן, תקופת מאסר של 24 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.

12. כן מצאנו לנכון לבטל את הקנס שהוטל על המערער. משבית המשפט קמא לא ראה לנכון לחייב את המערער לשלם פיצוי למתלונן מהטעמים שהובהרו בגזר הדין, איננו סבורים כי יש מקום להוסיף על העונש שנגזר על המערער גם קנס כספי.

ניתן היום, י' באב התשפ"ב (7.8.2022).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ה נ ש י א ה
